

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

PREDLOG

PROGRAM

podsticajnih mjera u oblasti turizma za 2015/2016. godinu

Podgorica, jun 2015. godine

UVOD

Na osnovu Zakona o turizmu („Sl. list Crne Gore“, br. 61/10 od 22. 10. 2010, 40/11 od 08. 08. 2011, 53/11 od 11. 11. 2011, 31/14 od 24. 07. 2014. god.), Vlada Crne Gore donosi Program podsticajnih mjera u oblasti turizma za 2015./2016. godinu.

Stimulativni program podrške donosi se sa ciljem obogaćivanja i unapređenja kvaliteta turističke ponude, a u pravcu generisanja većih prihoda u turizmu, povećanja stepena zauzetosti smještajnih kapaciteta, prosječne potrošnje i zaposlenosti.

Program se donosi na predlog Ministarstva održivog razvoja i turizma i Nacionalne turističke organizacije Crne Gore (NTOCG).

Program uključuje tri mjere podrške, i to:

- Mjera I - Obogaćivanje i unapređenje ponude
- Mjera II - Unapređenje ponude u oblasti kulturnog turizma
- Mjera III - Organizovanje manifestacija

MJERA I - OBOGAĆIVANJE I UNAPREĐENJE PONUDE

1. Predmet podrške: Dodjela sredstava za pokrivanje dijela troškova realizacije projekata kojim se obogaćuje turistička ponuda uvođenjem novih sadržaja namijenjenih turistima

2. Ukupan iznos sredstava za realizaciju Mjere I - Obogaćivanje i unapređenje ponude iznosi 60.000,00 €.

3. Ciljevi:

- Razvoj ponude koja ispunjavaju potrebe turista tokom različitih godišnjih doba i potrebe raznih ciljnih grupa;
- Povezivanje pružaoca turističkih usluga

4. Korisnici:

- Preduzetnici i privredna društva registrovana za obavljanje turističke i / ili ugostiteljske djelatnosti;
- Fizička lica pružaoci usluga smještaja u domaćinstvu i seoskom domaćinstvu (izdavaoci privatnog smještaja);

- Udruženja pružaoca turističkih i ugostiteljskih usluga;
- Za podršku koja se odnosi na online promociju korisnik može biti i nevladina organizacija;

Za online promociju mogu se prijaviti samo subjekti koji imaju najmanje 8.000 jedinstvenih posjeta na godišnjem nivou.

5. Namjena sredstava

- Uređenje lokalnih staza uključujući i nabavku opreme za uređenje¹ (planinarenje, bicikлизам, tematske staze, odmorišta, vidikovci, izvori, staze za zimske sportove osim za alpsko skijanje i sl.);
- Postavljanje infrastrukture za sportsko-rekreativni turizam (npr. za rafting);
- Online promocija na specijalizovanim portalima za outdoor aktivnosti, na najmanje crnogorskom i engleskom jeziku. Sredstva mogu biti korišćena za prikupljanje podataka o sadržajima za outdoor aktivnosti, GPS logova staza, podataka o sadržajima na stazi i izradu fotografija i teksta za on line promociju.
- Zabavni parkovi;
- Sadržaji za djecu;

Rezultati projekata moraju biti u opštoj upotrebi.

Sredstva se ne mogu koristiti za:

- kupovinu nekretnina
- troškove redovnog poslovanja (plate i ostala primanja zaposlenih, troškove prevoza i putovanja zaposlenih, studijska putovanja, pokriće gubitaka, poreze i doprinose, otplatu kredita, carinske i uvozne dažbine ili bilo koje druge naknade)izradu studija, elaborata, projektne i druge dokumentacije
- iznajmljivanje i kupovinu vozila
- kancelarijske troškove organizatora
- za sve druge troškove koji nisu vezani za realizaciju prijavljenog projekta i ciljeve Programa.
- Uređenje staza za planinarenje i planinski bicikлизам koje pripadaju Nacionalnoj mreži planinskih staza.

6. Iznos podrške i prihvatljivost troškova

Najveći iznos sredstava koji se može odobriti je do 80% opravdanih/prihvatljivih troškova, dok je maksimalan iznos podrške 8.000 €, a u aplikacijama koje se tiču isključivo online promocije, maksimalan iznos podrške je 3.000 €.

Korisnik je u obavezi obezbijediti učešće u projektu minimum 20% ukupnih troškova.

---

¹ Ukoliko se uređuju staze za planinarenje i planinski bicikлизам ne mogu pripadati Nacionalnoj mreži planinskih staza.

Ne mogu biti prihvaćena kao učešće korisnika ranije investirana sredstva ili sredstva koja planira investirati u nekom narednom periodu nakon realizacije aktivnosti podržanog projekta.

Odobrena sredstva u iznosu od 50% mogu biti uplaćena nakon potpisivanja Ugovora, uz uslov da korisnik dostavi avansnu garanciju na taj iznos. Preostalih 50% sredstava uplaćuje se nakon realizacije projekta po dostavi finansijskog izvještaja, dokaza o namjenskom trošenju odobrenih sredstava, kao i dokaze o trošenju preostalih sredstava koje je obezbijedio korisnik i /ili drugi donator.

U slučaju da korisnik nije u mogućnosti dostaviti avansnu garanciju, ukupan iznos odobrenih sredstava uplaćuje se nakon realizacije projekta po dostavi finansijskog izvještaja, dokaza o namjenskom trošenju odobrenih sredstava, kao i dokaza o trošenju preostalih sredstava koje je obezbijedio korisnik i /ili drugi donator.

7. Potrebna dokumentacija

Potrebno je dostaviti sljedeću dokumentaciju:

- a) Zahtjev sa obrazloženjem po svakom kriterijumu koji se ocjenjuje;
- b) opis projekta uz koncept funkcionisanja i održavanja za najmanje 5 godina nakon njegove realizacije;
- c) finansijski plan sa:
  - projektovanim izvorima finansiranja;
  - obrazloženim pozicijama na koje se odnosi tražena novčana pomoć;
  - ostale bitne finansijske podatke i pokazatelje;
- d) dokaz o pravnom statusu podnosioca zahtjeva;
- e) Ukoliko je podnositelj zahtjeva fizičko lice, pružalač usluga smještaja u domaćinstvu ili seoskom domaćinstvu ovjerena kopija odobrenja za obavljanje djelatnosti;
- f) za podršku koja se odnosi na online promociju neophodno je dostaviti dokaz o posjetama i to eksportovani izvještaj iz sopstvenog sistema/Google Analytics (pdf) sa godišnjim podacima o broju posjeta, broju jedinstvenih posjeta i broju pregleda stranice (visits, unique visits i page view).
- g) potvrdu o dobijenim sredstvima od strane državnih organa i institucija i njihovom namjenskom korišćenju, za protekle tri godine ili izjava korisnika;
- h) Pismo opštine i lokalne turističke organizacije kojim se podržava projekat i definisani model funkcionisanja i održavanja nakon njegove realizacije;

- i) Dokument (pismo namjere, memorandum o saradni i sl.) kojim subjekti čije angažovanje uključuje model za funkcionisanje i održavanje nakon realizacije projekta prihvataju definisane obaveze;

NTOCG zadržava pravo da od podnosioca zahtjeva zatraži dodatna pojašnjenja.

8. Način podnošenja zahtjeva i dokumentacije

Potencijalni korisnici prijavljuju projekte podnoseći zahtjev za dodjelu sredstava i u prilogu dostavljaju traženu dokumentaciju.

Zahtjev sa pratećom dokumentacijom se dostavlja na adresu: Nacionalna turistička organizacija Crne Gore, adresa Svetog Petra Cetinjskog 130, Podgorica, direktno na arhivi sa oznakom: „**Prijava na Javni poziv za podnošenje zahtjeva za dobijanje podrške za projekte iz oblasti turizma za 2015. / 2016. - Mjera I - Obogaćivanje i unapređenje ponude**“.

Potencijalni korisnik može dostaviti samo jedan zahtjev, dok se ne isključuje mogućnost da isto lice bude partner u više aplikacija.

9. Zahtjevi koji se neće razmatrati

Neće se razmatrati:

- a) zahtjevi čija dokumentacija nije kompletna, u smislu tačke 7. Programa;
- b) neblagovremeni zahtjevi, dostavljeni nakon definisanog roka;
- c) zahtjevi koji se odnose na projekte koji nijesu predmet ovog Progama;
- d) zahtjevi koje dostave subjekti koji ne pripadaju kategorijama definisanim u Programu za Mjeru u okviru koje se prijavljuju za podršku;
- e) zahtjevi koje podnesu subjekti koji su u posljednje tri godine dobili sredstva od strane državnih institucija ili organa, a nijesu izvršili ugovorne obaveze ili su nemamjenski utrošili dobijena sredstva;

10. Kriterijumi za ocjenu projekata

1.	Važnost projekta za obogaćivanje i unapređenje turističke ponude	maksimalno 10 bodova
2.	Unapredjenje ponude nekih od strateških turističkih proizvoda na nacionalnom nivou (u blizini je vrhunskih biciklistickih i planinarskih staza, panoramskih puteva, ponuda u nacionalnim parkovima ili njihovom neposrednom okruzenju)	5
3.	Važnost za područje (za lokalnu zajednicu) – benefite od rezultata projekta koriste:	<4 pružaoca usluga 0 4+ 5
4.	Prethodna aktivnost aplikanta i postignuti rezultati u podizanju kvaliteta i raznovrsnosti turističke ponude, ili u online marketingu (broj posjeta).	5
5.	Učešće korisnika i/ili drugog donator u ukupnim troškovima	25,1 – 40% 5 > 40% 7
6.	Geografski prioriteti	Klasteri 1,2,3 ² 4 Klasteri 4 i 8 ³ 6 Klasteri 5, 6 i 7 ⁴ 9
7.	Povezivanje sa ostalim partnerima	2 partnera ⁵ 5 3+ ⁶ 8

11. Rangiranje

Rang lista će biti objavljena na internet stranicama Ministarstva održivog razvoja i turizma i NTOCG.

Sredstva će se odobravati projektima prema bodovnoj listi od najvećeg broja na niže, do krajnje raspodjele ukupnog iznosa raspoloživih sredstava namijenjenih za Mjeru Programa.

Ako posljednji projekat na bodovnoj listi prelazi ukupan iznos od 60.000,00 € raspoloživih sredstava projekat može dobiti samo dio zahtijevanih sredstava. U tom slučaju potencijalni korisnik će imati mogućnost da povuče zahtjev.

² Opštine: Herceg Novi, Tivati, Kotor, Budva, Bar i Ulcinj.

³ Glavni grad Podgorica i Prijestonica Cetinje

⁴ Opštine: Kolašin, Žabljak, Bijelo Polje, Berane, Mojkovac, Danilovgrad, Nikšić, Plužine, Šavnik, Pljevlja, Plav, Rožaje, Andrijevica, Petnjica i Gusinje.

⁵ Aplikant plus jedan partner.

⁶ Minimum aplikant plus dva partnera.

Ostale informacije sadržane su u dijelu **ZAJEDNIČKE ODREDBE**.

MJERA II - UNAPREĐENJE PONUDE U OBLASTI KULTURNOG TURIZMA

- 1. Predmet podrške:** Pružanje podrške i dodjela novčanih sredstava za realizaciju projekata kojim se unapređuje ponuda muzeja
- 2. Ukupan iznos sredstava** za realizaciju Mjere II - Unapređenje ponude u oblasti kulturnog turizma 30.000,00 €.
- 3. Ciljevi:** Unapređenje ponude i prezentacije muzeja shodno očekivanjima turista
- 4. Korisnici:** Javne ustanove koje obavljaju muzejsku djelatnost
- 5. Namjena sredstava**

Sredstva se mogu koristiti za unapređenje ponude sa aspekta turista i to u sljedećim poljima podrške⁷:

- Oznake za hodne linije, legende / oznaka za naziv muzeja
- Izložba i izloženi muzejski i drugi materijal
- Marketing
- Usluge

Sredstva se ne mogu koristiti za:

- troškove redovnog poslovanja (plate i ostala primanja zaposlenih, troškove prevoza i putovanja zaposlenih, studijska putovanja, pokriće gubitaka, poreze i doprinose, otplatu kredita, carinske i uvozne dažbine ili bilo koje druge naknade)
- iznajmljivanje i kupovinu vozila
- kancelarijske troškove
- za sve druge troškove koji nisu vezani za realizaciju prijavljenog projekta i ciljeve Programa
- troškovi vezani za organizovanje događaja i manifestacija
- troškovi koji se odnose na organizovanje privremene izložbe

---

⁷ Napomena: pogledati tačku 10. Kriterijumi za ocjenu projekata.

6. Iznos podrške i prihvatljivost troškova

Maksimalan iznos podrške iznosi 8.000 € ili 80% opravdanih/prihvatljivih troškova. Korisnik je dužan obezbijediti učešće minimum u visini od 20% opravdanih/prihvatljivih troškova.

Ne mogu biti prihvaćena kao učešće korisnika ranije investirana sredstva ili sredstva koja planira investirati u nekom narednom periodu nakon realizacije aktivnosti podržanog projekta.

Projekat mora ostvariti najmanje 15 poena da bi bio razmotren za podršku.

NTOCG će isplatiti 50% odobrenih sredstava nakon potpisivanja Ugovora, a 50% sredstava po dostavi finansijskog izvještaja, dokaza o namjenskom trošenju odobrenih sredstava, kao i dokaza o trošenju preostalih sredstava koje je obezbijedio korisnik.

7. Potrebna dokumentacija

Potrebno je dostaviti sljedeću dokumentaciju:

- a) Zahtjev;
- b) opis projekta uz koncept funkcionalisanja;
- c) finansijski plan sa:
  - projektovanim izvorima finansiranja;
  - obrazloženim pozicijama na koje se odnosi tražena novčana pomoć;
  - ostale bitne finansijske podatke i pokazatelje;
- d) dokaz o pravnom statusu podnosioca zahtjeva;
- e) Plan održavanja za 5 godina nakon realizacije projekta;

NTOCG zadržava pravo da od podnosioca zahtjeva zatraži dodatna pojašnjenja.

8. Način podnošenja zahtjeva i dokumentacije

Potencijalni korisnici prijavljuju projekte podnoseći zahtjev za dodjelu sredstava i u prilogu dostavljaju traženu dokumentaciju.

Zahtjev sa pratećom dokumentacijom se dostavlja na adresu: Nacionalna turistička organizacija Crne Gore, adresa Svetog Petra Cetinjskog 130, Podgorica, direktno na arhivi sa oznakom: „**Prijava na Javni poziv za podnošenje zahtjeva za dobijanje podrške za projekte iz oblasti turizma za 2015./2016. - Mjera II - Unapređenje ponude u oblasti kulturnog turizma**“.

Projekat sa kojim se aplicira može se odnositi samo na aktivnosti iz jednog polja podrške. Potencijalni korisnik može aplicirati sa jednim ili sa više projekata. Svaka aplikacija podrazumijeva odvojenu proceduru i dostavu cjelokupne dokumentacije u skladu sa tačkom 7.

9. Zahtjevi koji se neće razmatrati

Neće se razmatrati:

- a) zahtjevi čija dokumentacija nije kompletna, u smislu tačke 7. Programa;
- b) neblagovremeni zahtjevi, dostavljeni nakon definisanog roka;
- c) zahtjevi koji se odnose na projekte koji nijesu predmet ovog Programa;
- d) zahtjevi koji nijesu u skladu sa tačkom 5;
- e) zahtjevi koje dostave subjekti koji ne pripadaju kategorijama definisanim u Programu za Mjeru u okviru koje se prijavljuju za podršku;

10. Kriterijumi za ocjenu projekata

a) Ukupni iznos zahtjeva	Broj bodova
≤ 1.000 €	3
1.001 € - 3.000 €	5
> 3.000 € (max. 8.000 €)	1
b) Učešće podnosioca zahtjeva i/ili drugog donator u ukupnim troškovima	
25% -35%	4
35,1 – 50%	6
> 50%	8
c) Geografski prioriteti	
Klasteri 1,2,3 ⁸	2
Klasteri 4 i 8 ⁹	4
Klasteri 5, 6 i 7 ¹⁰	8
d) Oznake za hodne linije, legende / oznaka za naziv muzeja	
Unapređenje postojeće signalizacije i opisa	2
Signalizacija i opis na engleskom jeziku	3
Signalizacija i opis na drugim jezicima	2

⁸ Opštine: Herceg Novi, Tivati, Kotor, Budva, Bar i Ulcinj.

⁹ Glavni grad Podgorica i Prijestonica Cetinje

¹⁰ Opštine: Kolašin, Bijelo Polje, Berane, Danilovgrad, Nikšić, Pljevlja i Rožaje.

e) Izložba i izloženi muzejski i drugi materijal	
Mjere za unapređenje izgleda izložbe	4
Mjere koje imaju inovativni karakter	2
Mjere kojim se unapređuje atraktivnost za familije (za djecu)	1
f) Marketing	
Izrada standarda za dizajn	2
Reprint postojećeg materijala	- 5
Izrada informativnog materijala	1
...Uključujući englesku verziju	3
...uključujući druge jezike (po svakom)	2
Analize i istraživanja	1
Website	
Unapređenje postojećeg sajta	1
Novi website – muzeji nijesu imali website ranije	3
“Responsive dizajn” website	1
Website uključuje englesku verziju	5
g) Usluge	
Unapređenje toleta (ne uključuje pribor!) ¹¹	4
Audio vodič/Audio vodič aplik.	2
...uključujući engl. jezik	3
...uključujući drugi jezik (po svakom)	2
h) Saradnja¹²	
Projekat uključuje...	
1 muzej	0
2 muzeja	5
3+ muzeja	8
...partner iz turističke privrede ¹³	2

12. Rangiranje

Rang lista će biti objavljena na internet stranicama Ministarstva održivog razvoja i turizma i NTOCG.

Sredstva će se odobravati projektima prema bodovnoj listi od najvećeg broja na niže, do krajnje raspodjele ukupnog iznosa raspoloživih sredstava namijenjenih za Mjeru Programa.

---

¹¹ Plan upravljanja treba biti primijenjen kao garancija čistoće.

¹² Uključujući aplikanta.

¹³ Sredstva ne mogu biti upotrijebljene za pokrivanje troškova u korist partnera. Troškovi partnera nijesu prihvatljivi, partner mora dati svoj doprinos.

Potencijalni korisnici sa jednim projektom imaju prednost u odnosu na drugi projekat potencijalnog korisnika sa više aplikacija, bez obzira na ostvareni broj bodova, uz uslov da je ispunjena kvota od minimum bodova za razmatranje.

Ako posljednji projekat na bodovnoj listi prelazi ukupan iznos od 30.000 € raspoloživih sredstava projekat može dobiti samo dio zahtijevanih sredstava. U tom slučaju potencijalni korisnik će imati mogućnost da povuče zahtjev.

Ostale informacije sadržane su u dijelu **ZAJEDNIČKE ODREDBE**.

MJERA III - ORGANIZOVANJE MANIFESTACIJA

Mjera III - Organizovanje manifestacija dijeli se na dvije oblasti:

- Oblast podrške za projekte čija ukupna vrijednost prelazi 30.000 €
- Oblast podrške za projekte čija je ukupna vrijednost do 30.000 €

Predmet podrške: Dodjela sredstava za pokrivanje dijela troškova organizacije manifestacija

Ukupan iznos sredstava za realizaciju Mjere III

- Oblast podrške za projekte čija ukupna vrijednost prelazi 30.000 € - ukupna raspoloživa sredstva 100.000 €;
- Oblast podrške za projekte čija je ukupna vrijednost do 30.000 € - ukupna raspoloživa sredstva 40.000 €;

Ciljevi: Razvoj manifestacionog i kongresnog segmenta turističke ponude i podizanja prepoznatljivosti Crne Gore kao odredišta podobnog za organizovanje zabavnih, kulturnih, sportskih i sličnih događanja.

Korisnici

Korisnici podrške su organizatori manifestacija iz sljedećih kategorija:

- a) jedinice lokalne samouprave
- b) turističke organizacije
- c) sportski savezi i druge asocijacije i udruženja
- d) nevladine organizacije
- e) javne ustanove
- f) ostali subjekti sa statusom pravnog lica

Namjena sredstava

Sredstva se mogu koristiti isključivo za organizovanje manifestacija koje imaju zabavni, kulturni, sportski karakter. Program ne uključuje podršku stručno tematskih skupova, konferencijskim i sl.

Sredstva su namijenjena za sufinansiranje troškova nabavke roba i usluga za neposrednu realizaciju manifestacije koji imaju međunarodni, regionalni i nacionalni značaj i koji doprinose razvoju turističke ponude destinacije.

Sredstva se mogu koristiti za:

- iznajmljivanje opreme (audio i vizualna tehnika, pozornica i sl.) i nabavka radnog/potrošnog materijala vezanih za organizaciju manifestacije
- iznajmljivanje prostora za održavanje manifestacije
- iznajmljivanje prevoznih sredstava u svrhu prevoza organizatora i izvođača vezano za organizaciju manifestacije
- honorari i troškovi smještaja i putni troškovi izvođača i saradnika angažovanih na osnovu ugovora
- troškovi promocije manifestacije
- usluge obezbjeđenja manifestacije
- drugi opravdani troškovi vezani za neposrednu organizaciju manifestacije

Sredstva se ne mogu koristiti za:

- kupovinu nekretnina
- troškove redovnog poslovanja organizatora manifestacije (plate i ostala primanja zaposlenih, troškove prevoza i putovanja zaposlenih, studijska putovanja, pokriće gubitaka, poreze i doprinose, otplatu kredita, carinske i uvozne dažbine ili bilo koje druge naknade)
- izradu studija, elaborata, projektne i druge dokumentacije
- iznajmljivanje i kupovinu vozila za redovno poslovanje organizatora manifestacije
- kancelarijske troškove organizatora
- za sve druge troškove koji nisu vezani za realizaciju prijavljenog projekta i ciljeve Programa.

A) UKUPNA VRIJEDNOST PROJEKTA PREKO 30.000 €

Napomena:

Finansijska podrška projekata za koje Ministarstvo održivog razvoja i turizma i NTOCG procjene da su od posebnog značaja za turizam i uopšte sa aspekta generisanja prihoda, a čija organizacija zahtijeva značajno veća sredstva od predviđenih, biće posebno predmet razmatranja Vlade Crne Gore.

1. Iznos podrške

Najveći iznos sredstava koji se može odobriti je do 50% opravdanih/prihvatljivih troškova, dok je maksimalan iznos podrške 20.000 €.

Korisnik je u obavezi obezbijediti učešće u projektu minimum 50% ukupnih troškova.

Projekat ne može uključivati faznu realizaciju.

Odobrena sredstva u iznosu od 50% mogu biti uplaćena nakon potpisivanja Ugovora, uz uslov da korisnik dostavi avansnu garanciju na taj iznos. Preostalih 50% sredstava uplaćuje se nakon reaalizacije događaja, po dostavi finansijskog izvještaja, dokaza o namjenskom trošenju odobrenih sredstava, kao i dokaze o trošenju preostalih sredstava koje je obezbijedio korisnik i /ili drugi donator.

U slučaju da korisnik nije u mogućnosti dostaviti avansnu garanciju, ukupan iznos odobrenih sredstava uplaćuje se nakon realizacije događaja, po dostavi finansijskog izvještaja, dokaza o namjenskom trošenju odobrenih sredstava, kao i dokaza o trošenju preostalih sredstava koje je obezbijedio korisnik i /ili drugi donator.

2. Potrebna dokumentacija

Potrebno je dostaviti sljedeću dokumentaciju:

- a) Zahtjev sa obrazloženjem po svakoj tački kriterijuma za ocjenu;
- b) opis projekta koji sadrži:
  - naziv, termin, mjesto održavanja i trajanje manifestacije;
  - podatke o organizatoru i njegovim ključnim partnerima;
  - organizaciona tijela i model;
  - programski koncept;

- uključenost ambijentalnih prednosti i opšte turističke atraktivnosti (ponude) Crne Gore u program (animativni i slični sadržaji);
- procjena medijske pokrivenosti na značajnim emitivnim turističkim tržištima;
- procjena ukupnog broja posjetilaca;
- karakter manifestacije
  - međunarodni (učesnici iz Crne Gore, zemalja iz regiona i drugih zemalja),
  - regionalni (učesnici iz Crne Gore i drugih zemalja iz regiona),
  - nacionalni (učesnici iz Crne Gore);
- procjena ekonomskih efekata manifestacije;
- stečeni renome manifestacije;
- druge informacije relevantne za procesiranje zahtjeva;

c) finansijski plan sa:

- troškovnikom;
- projektovanim izvorima finansiranja;
- obrazloženim pozicijama na koje se odnosi tražena novčana pomoć;
- ostale bitne finansijske podatke i pokazatelje;

d) dokaz o pravnom statusu organizatora, odnosno podnosioca zahtjeva;

e) potvrdu o dobijenim sredstvima od strane državnih organa i institucija i njihovom namjenskom korišćenju, za protekle tri godine ili izjava podnosioca zahtjeva;

f) Izjavu da pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljuje:

- da su podaci dati u zahtjevu tačni;
- da je procjena ukupnog broja posjetilaca data na osnovu prošlogodišnje evidencije (broj prodatih karata), ukoliko je manifestacija bila organizovana, a ukoliko nije da se temelji na realnim osnovama;

NTOCG zadržava pravo od podnosioca zahtjeva zatraži dodatna pojašnjenja zahtjeva.

3. Način podnošenja zahtjeva i dokumentacije

Potencijalni korisnici prijavljuju projekte podnoseći zahtjev za dodjelu sredstava i u prilogu dostavljaju traženu dokumentaciju.

Zahtjev sa pratećom dokumentacijom se dostavlja na adresu: Nacionalna turistička organizacija Crne Gore, adresa Svetog Petra Cetinskog 130, Podgorica, direktno na arhivi sa oznakom: „**Prijava na Javni poziv za podnošenje zahtjeva za dobijanje podrške za projekte iz oblasti turizma za 2015./2016. - Mjera III - Organizovanje manifestacija - A**“.

4. Zahtjevi koji se neće razmatrati

Neće se razmatrati:

- a) zahtjevi čija dokumentacija nije kompletna, u smislu tačke 2.;
- b) nelagovremeni zahtjevi, dostavljeni nakon definisanog roka;
- c) zahtjevi koji se odnose na manifestacije čije mjesto održavanja je van teritorije Crne Gore;
- d) zahtjevi koje dostave subjekti koji ne pripadaju definisanim kategorijama;
- e) zahtjevi koje podnesu subjekti koji su u posljednje tri godine dobili sredstva od strane državnih institucija ili organa, a nijesu izvršili ugovorne obaveze ili su nemajenski utrošili dobijena sredstva;

5. Kriterijumi za ocjenu projekata

	Kriterijumi za ocjenu projekata	Bodovi
1.	Karakter manifestacije -međunarodni (učesnici iz Crne Gore i zemalja iz regiona i drugih zemalja), -regionalni (učesnici iz Crne Gore i drugih zemalja iz regiona), -nacionalni (učesnici iz Crne Gore)	Međunarodni 5 bodova Regionalni 3 boda
2.	Bogatstvo programa	Ukoliko je broj učesnika / izvođača po danu veći od 5 projekat dobija 3 boda
3.	Doprinos održivom razvoju	Ukoliko sadržaj manifestacije uključuje mјere iz oblasti zaštite životne sredine, obrazovanja, nauke i kulture dobija 3 boda
4.	Promocija manifestacije putem medija	Inostrani i mediji iz regiona 5 bodova Mediji iz država regiona 3 boda
5.	Broja posjetilaca, prosjek po danu	najviše 7 bodova
6.	Mjesto održavanja	Klasteri 1,2,3 ¹⁴ 2 Klasteri 4 i 8 ¹⁵ 4 Klasteri 5, 6 i 7 ¹⁶ 8
7.	Trajanje manifestacije i raznovrsnost programa	3+ dana 5 bodova 2 dana 3 boda
8.	Renome manifestacije	

¹⁴ Opštine: Herceg Novi, Tivati, Kotor, Budva, Bar i Ulcinj.

¹⁵ Glavni grad Podgorica i Prijestonica Cetinje

¹⁶ Opštine: Kolašin, Žabljak, Bijelo Polje, Berane, Mojkovac, Danilovgrad, Nikšić, Plužine, Šavnik, Pljevlja, Plav, Rožaje, Andrijevica, Petnjica i Gusinje.

		Održan dva puta u kontinuitetu u Crnoj Gorili ili inostranstvu 2013. i 2014. god. 3 boda
9.	Model finansiranja manifesticije – komercijalna održivost	Opština i/ili lto podržava 3 boda Partneri iz turističke privrede 1 bod
10.	Razdoblje održavanja događaja	– jun 3 boda Septembar – decembar 3 boda
11.	Reference podnosioca zahtjeva	Podnositelj zahtjeva je realizovao iste ili slične manifestacije 3 boda

6. Rangiranje

Sredstva će se odobravati projektima prema bodovnoj listi od najvećeg broja na niže, do krajnje raspodjele ukupnog iznosa proračunskih sredstava namijenjenih za ovu mjeru Programa.

Ako posljednji projekat na bodovnoj listi prelazi ukupan iznos od 100.000 € raspoloživih sredstava projekat može dobiti samo dio zahtijevanih sredstava. U tom slučaju potencijalni korisnik će imati mogućnost da povuče zahtjev.

Za ostale informacije pročitajte dio **ZAJEDNIČKE ODREDBE**.

B) UKUPNA VRIJEDNOST PROJEKTA DO 30.000 €

Ministarstvo i NTOCG će tokom godine podržavati održavanje manifestacija čija ukupna vrijednost iznosi do 30.000 €.

Uslov za podršku jeste da je događaj/manifestacija finansijski podržan od strane opštine i/ili lokalne turističke organizacije. Ukoliko događaj / manifestacija nije podržana od strane opštine i/ili LTO neće biti razmatran za podršku.

1. Iznos podrške i prihvatljivost troškova

Najveći iznos sredstava koji se može odobriti je do 20% opravdanih/prihvatljivih troškova, dok je maksimalan iznos podrške 5.000 €.

2. Potrebna dokumentacija

Potrebno je dostaviti sljedeću dokumentaciju:

- a) Zahtjev sa obrazloženjem;
- b) opis projekta sa finansijskim planom sa:
  - a. troškovnikom;
  - b. projektovanim izvorima finansiranja;
  - c. obrazloženim pozicijama na koje se odnosi tražena novčana pomoć;
  - d. ostale bitne finansijske podatke i pokazatelje;
- c) Pismo opštine ili lokalne turističke organizacije kojim se potvrđuje da je događaj/manifestacija finansijski podržana i dokaz o uplati sredstava;

NTOCG zadržava pravo od podnosioca zahtjeva zatraži dodatna pojašnjenja zahtjeva.

3. Objava Javnog poziva

Javni poziv za ovu oblast Mjere III - Organizovanje manifestacija, Oblast podrške za projekte čija je ukupna vrijednost do 30.000 € otvoren je tokom cijele godine, sve do momenta utroška raspoloživih sredstava za njenu realizaciju. Objavljuje se na internet stranicama Ministarstva održivog razvoja i turizma i NTOCG.

4. Način podnošenja zahtjeva i dokumentacije

Zahtjevi sa pratećom dokumentacijom mogu se podnosi tokom cijele godine do momenta kada ukupno raspoloživa sredstva budu utrošena. Potencijalni korisnici prijavljuju projekte podnoseći zahtjev za dodjelu sredstava i u prilogu dostavljaju traženu dokumentaciju.

Zahtjev sa pratećom dokumentacijom se dostavlja na adresu: Nacionalna turistička organizacija Crne Gore, adresa Svetog Petra Cetinjskog 130, Podgorica, direktno na arhivi sa oznakom: „**Prijava na Javni poziv za podnošenje zahtjeva za dobijanje podrške za projekte iz oblasti turizma za 2015./2016. - Mjera III - Organizovanje manifestacija - B**“.

Potencijalni korisnik može dobiti podršku za samo jedan projekat/manifestaciju.

5. Rok za donošenje odluke

Odluku o podršci projektu/manifestaciji donosi direktor NTOCG najkasnije u roku od 45 dana od dana dostave zahtjeva i dokumentacije.

6. Lista korisnika kojima su odobrena sredstva

Lista korisnika kojima su odobrena sredstva sa iznosom i namjenom dodijeljenih sredstava po korisniku bit će objavljena na internet stranicama NTOCG.

7. Rok za potpisivanje ugovora

NTOCG će sa korisnicima potpisati ugovor najkasnije u roku 15 dana od dana objave Odluke i dodjeli sredstava.

8. Nadzor

NTOCG obavlja nadzor nad namjenskim korišćenjem odobrenih sredstava putem pisanog izvještaja sa pratećom dokumentacijom (dokazima o korišćenju sredstava) koje korisnik sredstava u ugovorenom roku dostavlja NTOCG.

Po potrebi, obavlja se i dodatni nadzor uvidom u dokumentaciju kod korisnika sredstava.

U slučaju utvrđivanja objektivnih okolnosti koje su uticale na nemogućnost ispunjenja obaveza koje proizlaze iz ovog Programa i koje su utvrđene Ugovorom, korisnik sredstava je dužan odmah o tome obavijestiti NTOCG pisanim putem.

U slučaju utvrđivanja nepravilnosti u korišćenju odobrenih sredstava, NTOCG donosi Odluku o povratu sredstava, a korisnik je dužan vratiti ista u roku od 15 dana od prijema odluke.

9. Obaveze korisnika

Obaveze korisnika su da:

- Potpiše ugovor
- sredstva iskoristiti namjenski
- NTOCG dostavi izvještaj o radu (ostvareni rezultati, press clipping, fotografije, ciljevi, efekti i sl.)
- na zahtjev NTOCG pruži na uvid i dodatnu naknadno traženu dokumentaciju
- realizuje i eventualne druge obaveze definisane ugovorom.

ZAJEDNIČKE ODREDBE¹⁷

1. Objava Javnog poziva

Javni poziv za podnošenje zahtjeva za dobijanje podrške za projekte iz oblasti turizma za 2015./2016. objavljuje se na internet stranicama Ministarstva održivog razvoja i turizma i NTOCG za svaku mjeru posebno.

2. Rok za podnošenje prijava

Javni poziv je otvoren 21 kalendarski dan od dana objavljivanja.

3. Postupak donošenja odluke

Inicijalno procesuiranje zahtjeva primljenih po ovom Javnom pozivu je u nadležnosti radnih grupa koju za svaku mjeru Programa formira direktor NTOCG. Radna grupa obrađuje i sistematizuje zahtjeve, pribavlja dodatne podatke i utvrđuje Predlog rang-liste projekata koji ispunjavaju zadate uslove.

Na osnovu utvrđenog Predloga rang-liste, Savjet (Komisija) za predlaganje odluke po Javnom pozivu koju imenuje direktor NTOCG, utvrđuje Predlog odluke o odabiru projekata koji su se kvalifikovali za dobijanje podrške i dodjelu sredstava.

Konačnu Odluku o odabiru projekata donosi direktor NTOCG. Sa podnosiocima zahtjeva za odabrane projekte NTOCG zaključuje ugovor o međusobnim pravima i obavezama u vezi njihove realizacije.

4. Rok za donošenje odluke

Odluka o odabiru projekata i dodjeli sredstava donijet će se najkasnije u roku 45 dana zatvaranja javnog poziva.

5. Lista korisnika kojima su odobrena sredstva

Lista korisnika kojima su odobrena sredstva sa iznosom i namjenom dodijeljenih sredstava po korisniku bit će objavljena na internet stranicama Ministarstva i NTOCG u roku od 15 dana od dana donošenja Odluke o odabiru projekata i dodjeli sredstava.

---

¹⁷ Ne važi za Mjeru III - Organizovanje manifestacija - ukupna vrijednost projekta do 30.000 €.

6. Rok za potpisivanje ugovora

NTOCG će s odabranim korisnicima potpisati ugovor najkasnije u roku 15 dana od dana objave Odluke o odabiru projekata i dodjeli sredstava.

7. Način isplate sredstava

Način isplate sredstava definisan je po svakoj mjeri zasebno.

8. Nadzor

Radne grupe imenovane od strane direktora NTOCG obavljaju nadzor nad namjenskim korišćenjem odobrenih sredstava putem pisanog izvještaja sa pratećom dokumentacijom (dokazima o korišćenju sredstava) koje korisnik sredstava u ugovorenom roku dostavlja NTOCG.

Po potrebi, obavlja se i dodatni nadzor uvidom u dokumentaciju kod korisnika sredstava.

U slučaju utvrđivanja objektivnih okolnosti koje su uticale na nemogućnost ispunjenja obaveza koje proizlaze iz ovog Programa i koje su utvrđene Ugovorom, korisnik sredstava je dužan odmah o tome obavijestiti NTOCG pisanim putem.

U slučaju utvrđivanja nepravilnosti u korišćenju odobrenih sredstava, NTOCG donosi Odluku o povratu sredstava, a korisnik je dužan vratiti ista u roku od 15 dana od prijema odluke.

9. Obaveze korisnika

Obaveze korisnika su da:

- Potpiše ugovor
- sredstva iskoristiti namjenski
- NTOCG dostavi finansijski izvještaj o korišćenju sredstava (svih utrošenih sredstava uključujući sredstva uložena od strane korisnika i drugih partnera) sa pratećom dokumentacijom koja potvrđuje navode u izvještaju (kopije računa i ugovora za troškove, fotografije izvršenih radova i drugu dokumentaciju shodno ugovoru)
- NTOCG dostavi izvještaj o radu (ostvareni rezultati, press clipping, fotografije, ciljevi, efekti i sl.)
- na zahtjev NTOCG pruži na uvid i dodatnu naknadno traženu dokumentaciju
- realizuje i eventualne druge obaveze definisane ugovorom.

Napomena:

Tokom realizacije Programa Ministarstvo i NTOCG zadržavaju pravo njegove izmjene i dopune.